

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА ДОДАТНУ НАСТАВУ

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: **ГЕОГРАФИЈА**

РАЗРЕД: **СЕДМИ**

СЕДМИЧНИ БРОЈ ЧАСОВА: **1**

ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА: **30**

ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА:

- Проширивање знања о природно-географским и друштвено-географским карактеристикама Европе и Руске Федерације;
- подстицање интереса ученика за детаљније проучавање европског простора,
- упознавање различитих мјеста на европском континенту, њихових просторних односа као и односа људи и простора;
- Развијање разумијевања и толеранције за друге народе и њихове културе
- Јачање осјећања патриотизма и значаја вредновања националног простора српског народа
- Развијање способности коришћења различитих географских карата, графикона и дијаграма;
- Оспособљавање ученика за самостално прикупљање географских информација уз коришћење различитих извора, савремених технологија и самосталну израду статистичких и графичких приказа;
- Развијање комуникативних вјештина и вјештина рада у тиму;
- Развијање критичког мишљења и способности примјене стечених знања.

Наставне теме
Тема 1: Физичко-географске и друштвено-географске одлике Европе
Тема 2: Јужна Европа
Тема 3: Средња Европа
Тема 4: Западна Европа
Тема 5: Сјеверна Европа
Тема 6: Источна Европа и Руска федерација

Исходи учења	Садржаји програма / Појмови	Примјена научног
Тема 1: Физичко-географске и друштвено-географске одлике Европе		
<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> • упоређује и објашњава значај географског положаја Европе у прошлости и данас; • прикупља и представља податке о појединим рељефним облицима у Европи; • истражује податке и доноси закључке о стању временских прилика у Европи као и утицају климатских фактора на живот становништва и привреду у Европи; • упоређује карактеристике биогеографских области Европе и доведе у везу са распоредом густине насељености; • анализира проблеме везане за становништво Европе; • информише се о Србима у земљама Европе; • уноси на карту распоред и карактеристике природних богатстава Европе; • упознаје најважније међународне организације и објашњава важност укључености; • анализира однос развијених и неразвијених држава Европе. 	<ul style="list-style-type: none"> • Положај Европе • Рељефне одлике Европе • Климатске одлике Европе • Биогеографске карактеристике Европе • Становништво Европе • Привредне одлике Европе • Међународне организације 	<ul style="list-style-type: none"> • Историја • Информатика • Математика • Биологија • Музичка култура • Ликовна култура • Значај временске прогнозе за човјека и привредне дјелатности Европе • Правилно кориштење обрадивог земљишта, производња и набавку хране
Тема 2: Јужна Европа		
<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> • повезује кретање литосферних плоча са облицима рељефа те појавом вулкана и земљотреса; • прикупља податке и картографски лоцира сецифичности хидрографије Балканског полуострва условљене крашким рељефом; • истражује деградацију медитеранских шума – проблеми 	<ul style="list-style-type: none"> • Рељеф Јужне Европе • Воде Јужне Европе • Биогеографске одлике Јужне Европе • Становништво Јужне Европе • Насеља у Јужној 	<ul style="list-style-type: none"> • Историја • Биологија • Вјеронаука • Музичка култура • Ликовна култура • Техничко образовање • Информатика

<p>пожара;</p> <ul style="list-style-type: none"> • картографски лоцира и представи туристичке дестинације Јужне Европе; • упоређује привредне одлике бивших република СФРЈ; • упознаје се са дјелом Балканско полуострво, Јована Цвијића. 	<p>Европи</p> <ul style="list-style-type: none"> • Привредне одлике Јужне Европе • Балканско полуострво 	<ul style="list-style-type: none"> • Начини заштите од пожара • Како економично и јефтино путовати
<p>Тема 3: Средња Европа</p>		
<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> • набраја и доноси закључке о предностима и недостацима пловних ријека; • указује на значај и рудне потенцијале старих громадних планина; • упознаје природне резервате и националне паркове и анализира разлоге за њихово издвајање; • објашњава узроке и главне смјерове кретања Српског становништва у прошлости и данас; • повезује узрочно посљедичне везе између привредних објеката и насеља на екосистем Дунава; • уочава и издваја специфичности економског развоја Алпских земља. 	<ul style="list-style-type: none"> • Положај Средње Европе • Рељеф Средње Европе • Воде Средње Европе • Клима Средње Европе • Биогеографске одлике Средње Европе • Становништво Средње Европе • Привреда Средње Европе 	<ul style="list-style-type: none"> • Историја • Биологија • Вјеронаука • Музичка култура • Ликовна култура • Техничко образовање • Информатика • Развијање свијести о значају очувања здраве животне средине
<p>Тема 4: Западна Европа</p>		
<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> • дефинише простирање и аргументује привредни значај Атлантске акваторије; • тумачи вјековну борбу становништва са морем- полдери; • упознаје и картографски лоцира највеће западноевропске конурбације; • образлаже оправданост изградње електрана из обновљивих и необновљивих извора. 	<ul style="list-style-type: none"> • Положај Западне Европе • Рељеф Западне Европе • Насеља Западне Европе • Привреда Западне Европе 	<ul style="list-style-type: none"> • Историја • Биологија • Вјеронаука • Музичка култура • Ликовна култура • Техничко образовање • Информатика • Схватање шта могу постићи вриједни и упорни људи • Развијање толерантности према

		културним и етничким разликама <ul style="list-style-type: none"> • Разумјевање значаја кориштеља обновљивих извора енергије;
Тема 5: Сјеверна Европа		
Ученик: <ul style="list-style-type: none"> • објашњава и илуструје утицај глацијалне ерозије на формирање рељефа сјеверне Европе; • истражује и излаже значај геотермалних и минералних потенцијала за привреду и становништво ове регије; • анализира промјене климе на глобалном нивоу и препознаје промјене у географским сферама регије. 	<ul style="list-style-type: none"> • Рељеф Сјеверне Европе • Воде Сјеверне Европе • Клима Сјеверне Европе 	<ul style="list-style-type: none"> • Биологија • Информатика • Увиђање значаја и употребе геотермалних-термалних извора као извора енергије
Тема 6: Источна Европа		
Ученик: <ul style="list-style-type: none"> • препознаје и одређује карактеристике рељефа које су специфичне за геолошки и геоморфолошки развој; • илуструје и упоређује разлике биогеографског диверзитета источне Европе од југа према сјеверу; • идентификује и картографски лоцира рудна богатства регије, те просуђује на основу показатеља значај за привреду; • истражује и израђује албум народа на простору регије. 	<ul style="list-style-type: none"> • Рељеф Источне Европе • Биогеографске одлике Источне Европе • Привреда Источне Европе • Становништво Источне Европе 	<ul style="list-style-type: none"> • Биологија • Информатика • Техничко образовање • Развија свијест о разликама и специфичностима народа Источне Европе

ДИДАКТИЧКА УПУТСТВА И ПРЕПОРУКЕ

- Додатна настава представља облик наставе у којој ученици проширују знања стечена на часовима редовне наставе, истражујући, синтетизујући и анализирајући географске појаве, процесе, односе. На часовима додатне настава потребна је што већа активност ученика док ће наставник бити више организатор рада током часа, а у сврху остваривања исхода предвиђених за додатну наставу географије.

- Предвиђени садржаји омогућавају проширивање знања из датих тематских области предвиђених за 7. разред.
- Уколико је могуће, примјењивати методе непосредног приказивања географске стварности (географско посматрање) и посредног приказивања географске стварности (употреба визуелних, аудиовизуелних и мултимедијалних средстава) како би ученици могли правилно формирати појмове, описивати географске објекте, појаве и процесе и схватити их.
- Како би активност ученика била што већа потребно је користити групни облик рада, гдје су ученици упућени на већу интеракцију унутар групе. Настава се може организовати и кроз индивидуални рад ученика уз подјелу задатака међу ученицима.
- Ученике треба упутити на самостално прикупљање информација из различитих извора (уџбеник, интернет, школска и градска библиотека...) како би стекли вјештину одабира и синтезе значајних информација.
- Организовати представљање адекватних видео записа о којима би ученици могли дискутовати.
- У оквиру додатне наставе за одређене теме могуће је припремити тематску представу у којој ће ученици кроз презентацију, текстова, глуму, демонстрацију кухиње, ношње, обичаја упознати ученике школе, родитеље, јавност о карактеристикама појединих држава, народа...

ОСНОВНА И ДОДАТНА ЛИТЕРАТУРА

- Уџбеник и радна свеска одобрени од стране Министарства просвјете и културе Републике Српске
- Атлас контурних карата Европе
- Јован Цвијић (2000), Балканско полуострво, Српска академија наука и умјетности, Београд
- Школски географски атлас
- Група аутора (2005) Сва чуда света, Младинска књига, Нови Сад
- Дејан Шабих, Сњежана Вујадиновић: Регионална географија Европе, Географски факултет Универзитета у Београду, 2014.